

Cele i efekty uczenia się – zacznij od końca

Projektowanie zajęć online wymaga precyzyjnego określenia, dokąd zmierzamy. W systemie Politechniki Opolskiej rozróżniamy cele zajęć od efektów uczenia się – to fundamentalna różnica, która determinuje jakość kursu asynchronicznego w Moodle.

Cel zajęć vs efekt uczenia się

Cel zajęć

Po co realizujemy temat/przedmiot i jaki jest jego sens dla osoby studiującej?

Cele często są opisane ogólnie jako intencja osoby prowadzącej.

Efekt uczenia się

Co osoba studiująca **będzie potrafiła zrobić**
(wiedza/umiejętności/postawy) po zakończeniu zajęć?

Efekty muszą być **operacyjne** – opisują konkretne zachowanie osoby studiującej.

Dlaczego to kluczowe w nauczaniu online?

Sprawdzalność

Efekt musi być weryfikowalny bez „domyślania się” i bez sytuacji „osoba prowadząca wie, że osoba studiuająca rozumie, bo to widzi na sali”.

Konkretność

W Moodle wszystko musi dać się uchwycić: produkt, wypowiedź, wybór, działanie, projekt, analiza.

Spójność

Efekty muszą być zgodne z treścią, metodami prowadzenia i formami weryfikacji w KOP/syabusie.

Taksonomia Blooma – fundament weryfikowalnych efektów

Żeby efekt uczenia się był rzetelny i „moodle'owski”, używamy **czasowników działania** przypisanych do poziomów Blooma. Im wyższy poziom, tym częściej zamiast quizu potrzebujesz zadania, projektu lub rubryki oceny.

Warunki poprawnego efektu uczenia się

Efekt uczenia się w KOP i kursie Moodle jest poprawny, gdy spełnia cztery kluczowe warunki:

1	2	3	4
<p>Opisuje działanie osoby studiującej</p> <p>✗ „Zapoznanie osoby studiującej z...”</p> <p>✓ „Osoba studiujeaca wyjaśnia / analizuje / projektuje...”</p>	<p>Odpowiedni poziom Blooma</p> <p>Czasownik nie jest ozdobnikiem – musi precyjnie określić czynność.</p>	<p>Przypisana forma weryfikacji</p> <p>Element KOP/syllabusu – efekt i weryfikacja muszą się „zgrywać”.</p>	<p>Możliwość weryfikacji asynchronicznej</p> <p>Quiz, zadanie, forum, projekt, analiza przypadku, portfolio.</p>

 PRZYKŁAD Z KOP

Efekty w praktyce akademickiej

Przyjrzyjmy się realnym zapisom z Karty opisu przedmiotu i sposobom ich weryfikacji w Moodle:

Wiedza – Pamiętanie/Rozumienie

„Osoba studiująca definiuje pojęcia i wymienia podstawowe techniki...”

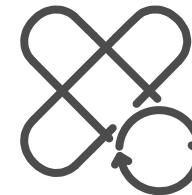
Weryfikacja: quiz (definicje, przykłady), krótka odpowiedź w zadaniu

Umiejętności – Zastosowanie/Tworzenie

„Osoba studiująca stosuje techniki w sposób pozwalający na notację...”

Weryfikacja: zadanie z przesłaniem produktu, rubryka oceny, komentarz prowadzącego

Kompetencje społeczne – Postawa

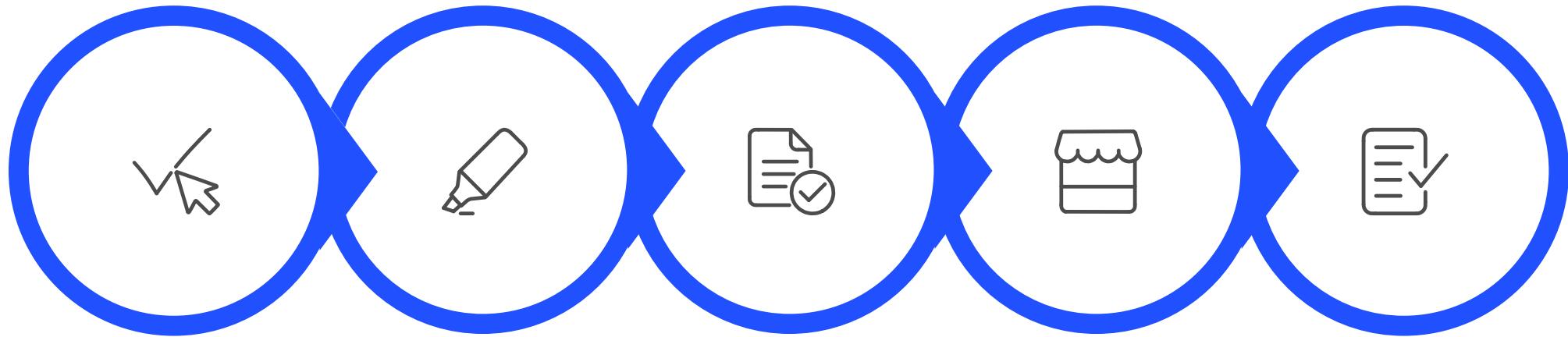
„Osoba studiująca identyfikuje obszary wymagające doskonalenia...”

Weryfikacja: refleksja (krótki wpis), checklista, autoocena

Instrukcja krok po kroku

Jak przerobić efekty na „online-ready”

Procedura transformacji efektów uczenia się z sylabusa do kursu Moodle:

Wybierz efekty

Podkreśl
czasownik

Dodaj dowód

Dobierz
aktywność

Wybierz
weryfikację

Ta procedura zapewnia, że każdy efekt będzie mierzalny i możliwy do zweryfikowania w środowisku online.

Krok 1 i 2: Wybór i weryfikacja

Wybierz 2–3 efekty z sylabusu/KOP

Wybierz takie, które realnie „noszą” przedmiot – nie ozdobniki, ale kluczowe kompetencje.

Podkreśl czasownik i sprawdź poziom Blooma

Zadaj pytanie: czy to jest czynność, którą osoba studiująca wykona?

Szybka korekta:

- „zna” → „wyjaśnia”, „wskazuje”
- „rozumie” → „uzasadnia”, „interpretuje”
- „zapoznaje się” → „analizuje”, „porównuje”

Krok 3: Dowód osiągnięcia efektu

Dopytaj efekt: „Po czym poznam, że osoba studiuająca to umie?”

„analizuje”

analiza przypadku / komentarz do materiału

„projektuje”

projekt/produkt + kryteria oceny

3

„ocenia”

ocena z uzasadnieniem + kryteria

Krok 4 i 5: Aktywność i weryfikacja

Pamiętanie/rozumienie

quiz / krótka odpowiedź

Zastosowanie

zadanie praktyczne

Analiza/ocena

forum problemowe / analiza case'u

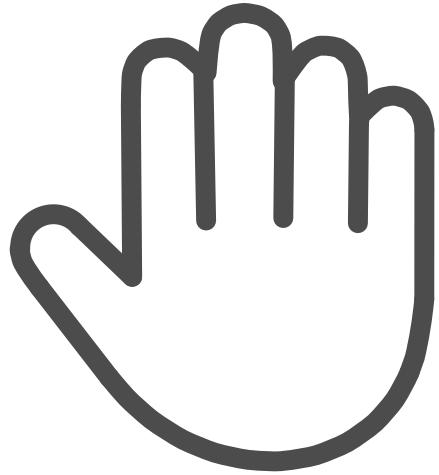

Tworzenie

projekt + rubryka

W sylabusie/KOP upewnij się, że formy weryfikacji są logicznie zgodne: quiz → zaliczenie/kolokwium, zadanie → ocena projektu, forum → ocena aktywności.

Przykłady z wydziałów PO

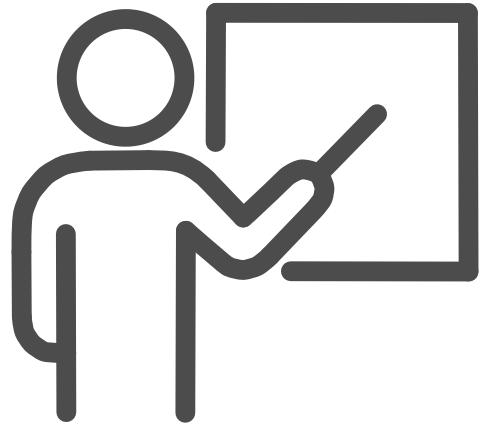
Informatyka / Inżynieria bezpieczeństwa

Efekt (Analiza): „Osoba studiuje analizuje ryzyko w scenariuszu incydentu.”

W Moodle: case + formularz odpowiedzi (co, dlaczego, priorytet działań)

Efekt (Ocena): „Osoba studiuje ocenia skuteczność zabezpieczeń i uzasadnia wybór.”

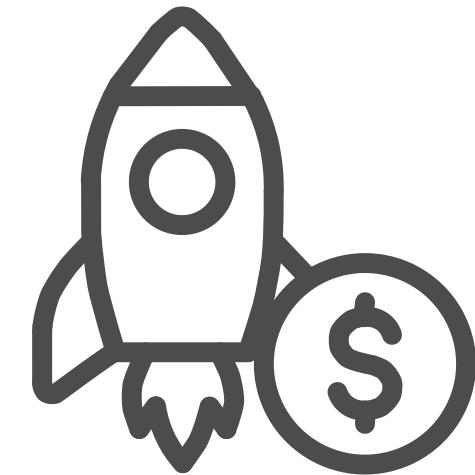
W Moodle: zadanie z uzasadnieniem + rubryka

Budownictwo

Efekt (Zastosowanie): „Osoba studiuje stosuje zasady doboru rozwiązań konstrukcyjnych do warunków.”

W Moodle: zadanie z krótkim projektem + checklistą kryteriów

Mechaniczny / projektowy

Efekt (Tworzenie): „Osoba studiuje projektuje rozwiązanie spełniające wymagania użytkowe.”

W Moodle: projekt + opis decyzji + kryteria oceny

Kluczowe zasady projektowania

Precyzja językowa

Używaj czasowników działania z taksonomii Blooma – każdy czasownik określa konkretny poziom kompetencji.

Mierzalność

Każdy efekt musi mieć przypisaną metodę weryfikacji możliwą do realizacji w Moodle.

Spójność dokumentacji

Efekty w kursie Moodle muszą odpowiadać zapisom w KOP/syabusie przedmiotu.

Orientacja na osobę studującą

Opisuj działania osoby studującej, nie intencje osoby prowadzącej – to osoba studiąca jest podmiotem procesu uczenia się.

Podsumowanie

Projektowanie efektów uczenia się według taksonomii Blooma i wymogów KOP to fundament skutecznego kursu online. Pamiętaj o trzech filarach:

Precyzyjne czasowniki

Określają poziom Blooma i typ aktywności

Weryfikowalne dowody

Każdy efekt = konkretna aktywność w Moodle

Spójność systemu

KOP → efekty → aktywności → ocena

Stosując przedstawioną procedurę pięciu kroków, przekształcisz każdy efekt z sylabusu w mierzalną, weryfikowalną kompetencję osoby studiującej.

Opracowała: Paulina Wiatrowska. W procesie przygotowania materiału wykorzystano narzędzia AI: [Gamma.app](#), ChatGPT 5.2, NotebookLM (09.02.2026).